

Köszöntjük az Olvasót!

Hat iskola közös kiadványba fogalmazta meg a HEFOP 3.1.3 és a HEFOP 2.1.5 –ös pályázatban elért eredményeit és tapasztalatait. Hogyan kezdődött?

Magyarország az Európai Unió tagjaként jogosulttá vált a strukturális alapok forrásainak igénybevételére. A támogatás a Nemzeti Fejlesztési Tervben meghatározott célokra volt fordítható. A stratégia úgynevezett operatív programokon keresztül valósult meg. Ezek közül a legnagyobb keretösszeggel a Humán erőforrás- fejlesztési Operatív Program (HEFOP) rendelkezik, amelyben a foglalkoztatás, az **oktatás**, a képzés, valamint a szociális szolgáltatások és az egészségügyi ellátórendszer fejlesztései támogathatóak.

A Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium Humán erőforrás- fejlesztés Operatív Program Irányító Hatósága (HEFOP IH) az Oktatási Minisztérium (OM) szakmai támogatásával és az OM Alapkezelő Igazgatósága közreműködésével pályázatot (*HEFOP-3.1.3.*) hirdetett 2005-ben.

A **fényeslitkei Kossuth Lajos Általános Iskola**, valamint a **tiszakanyári Hunyadi Mátyás Általános Iskola** és Napköziotthonos Óvoda sikerrel szerepeltek a **HEFOP/2005/3.1.3–as "Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra"** című pályázaton. Az iskolánként elnyert **18 millió** forintos (72 000 euró) támogatás lehetővé tette, hogy a 2006/07-es tanévben elkezdődjön a kompetencia alapú oktatás iskoláinkban. A *kompetencia alapú oktatás célja* az, hogy a gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek – nem lemondva az ismeretek elsajátításáról, vagyis a program az „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítását tűzte ki célul.

A pedagógusok mindezek érdekében továbbképzéseken vettek részt. Az egyénként 120 órás tanfolyamok két kötelező eleme a kompetenciaképzés és az SDT. (*A Sulinet Digitális Tudásbázis használatát segítette elő*) A két módszertani képzésen pedig új pedagógiai módszerekkel, eljárásokkal ismerkedtek meg a pedagógusok.

A projekt célja:

- *pedagógusok továbbképzése,*
- *a pedagógiai program megújítása,*
- *pozitív tanulói attitűd kialakítása.*

A kompetencia alapú fejlesztés előnye, hogy segíti a különböző fejlettségi szinten lévő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását. Az új módszerek, technikák alkalmazásával (kooperatív, projekt stb.) a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés, a másság elfogadása. Mindezekkel együtt a tanulási folyamat élményt jelent a tanulók számára. Az elmúlt években az

elektronikus tananyagfejlesztés előtérbe került. A tanórákon való használat érdekében iskolánként öt projektor, 8 laptop, 5 interaktív tábla és néhány új számítógép áll iskoláink rendelkezésére.

A program megvalósítását mentorok segítették. A teljes szakmai háttérrel a SULINOVA KHT szervezte. A tanárok továbbképzése mellett kötelező elem volt az iskolavezetés képzése. Az iskolaigazgatók szervezetfejlesztési, projektmenedzseri és informatikai képzéseken vettek részt.

A programhoz kidolgozott tananyag és oktatási eszköz állt az iskolák rendelkezésére, melyet szintén a pályázat biztosított a tanulók és pedagógusok számára.

Szívesen engedünk betekintést az itt folyó munkákba. A környék iskoláinak a kompetencia alapú oktatást népszerűsítő bemutató foglalkozásokat, előadásokat szerveztünk. A két iskola szoros szakmai kapcsolatot tart fenn e pályázat révén egymással.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA

A fénylesítkei iskola egy másik pályázat megírására is vállalkozott, szintén a Humán erőforrás- fejlesztési Operatív Program keretében. A „**SEGÍTŐ KÉZ**” címet viselő projekt a hátrányos helyzetű tanulók esélyeit növelő iskolai programok megvalósítását tűzte ki célul. A **HEFOP- 2.1.5.** számon kiírt pályázatban **Fénylesítke mellett Komoró, Pap, Eperjeske és Nyírtass** települések iskolái vettek részt a fejlesztő munkában.

Az öt településről összesen 95 pedagógus vett részt a különböző integrált nevelést segítő továbbképzéseken.

A program keretében követelmény a gyermekbarát iskolai környezet kialakítása, melyet a pályázat által elnyert 23.000.000 Ft – ből valósítottak meg az iskolák.

Kiadványunkban iskolánként bemutatjuk, hogy milyen eredményeket értek el pályázatunk révén.

Nagy Ferencné
iskolaigazgató, projektmenedzser

Lenyűné Farkas Katalin
iskolaigazgató, projektmenedzser

Iskolánk, a fényeslitkei Kossuth Lajos Általános Iskola és Óvoda községünk egyetlen iskolája.

Iskolánk fenntartója Fényeslitke Község Önkormányzata. Eredményes gazdálkodása révén iskolánkat biztonságosan és színvonalasan tartja fenn. Lehetőséget teremt valamennyi szakmai pályázaton való részvételre.

Nevelőtestületünk elsődleges *célja* egy magas színvonalú, modern tudást nyújtó, a polgári társadalom elvárásait mindenben kielégítő kínálat biztosítása, amely *versenyképes tudást nyújt* minden tanulóknak, amennyiben képességeinek megfelelő iskolába kerül.

Célunk olyan városi szintű oktatási kínálat megteremtése, melyben gyermekeink otthonos, gazdag, és a falusi értékeket is megerősítő környezetben nevelkedhetnek.

A személyi és tárgyi feltételekről

Nevelőtestületünk szinte minden tagját mély szálak kötik Fényeslitkéhez. Iskolánkban 22 főállású pedagógus dolgozik. Intézményünkben jól képzett nevelőtestület van, akik az iskola szellemi bázisát alkotják. A pedagógusok közül jónéhányan több diplomával, szakvizsgával rendelkeznek. Iskolai közösségünkben barátságos, vidám légkör uralkodik. A HEFOP pályázatok révén nevelőtestületünk 3090 órát töltött különféle tanfolyamokon. 16 tanterem, 5 szaktanterem, tornaterem, könyvtár és meseszoza, valamint szép ebédlő várja a tanulókat. A fenntartói gondoskodás mellett a pályázatok állandó nyomon követésével igyekszünk még jobb feltételeket teremteni.

Tanórán kívüli kínálatunk széles körű. A szaktárgyi szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, sportfoglalkozások mellett működik praktika szakkörünk is. Kimagasló művészeti nevelés zajlik iskolánkban. A néptáncosaink sokszor képviselték megyénket a Néptáncosok antológiáján az Erkel Színházban, de felléptek már a Szegedi Szabadtéri Játékokon is. Színvonalas hangszerezés oktatás gazdagítja iskolai életünket.

Rendezvényeink látogatottak, és élményt nyújtóak. Ezek közül is kiemelkedik a Fényes Diáknapiak, valamint a karácsonyi ünnepi műsor. Gyakran mutatunk be egy-egy színdarabot a pedagógusok közreműködésével. Iskolánk elkötelezte magát a partnerközpontú működés mellett. Nevelőtestületünk innovációra kész, kreatív közösség. Közös vállalkoztunk a HEFOP pályázatok megvalósítására.

A rengeteg munka, továbbképzés erősítette a közösséget, szakmai szempontból pedig új lehetőséget teremtett az alkotó pedagógusok számára. Ezért kiemelkedő jelentőségű az iskola eszközgazdagsága mellett a benne oktató közösség szakmai fejlesztése.

Nagy Ferencné igazgató

A PÁLYÁZAT HATÁSA A MINDENNAPI MUNKÁNKRA

A matematika tantárgy tanítása az 1.-2. évfolyamon

A 2006/2007-es tanévben az első évfolyamon a kompetencia-alapú oktatás jegyében, „A” modul keretében kezdődött el a matematika tanulása és tanítása, iskolánkban, a 2007/2008-as iskolaévben is folytatjuk ezt a munkát. E program keretében nagy figyelmet fordítunk az egyéni adottságokra, lehetőségekre, a képességek különbözőségeire. Igyekszünk mindenkit jól megismerni és adekvát módon fejleszteni. A gyerekek fejlődését saját korábbi szintjükhöz mérten értékeljük. Pedagógiai tevékenységünk során egyéni bánásmódban részesítjük tanítványainkat. Eleinte kissé szokatlan és nehézkes volt a bevezetés, de rögtön a program elején megtetszett a hosszú, 6 hetes bevezető időszak, amely régi hiányosságunkat pótolja, mert így végre volt átmenet az óvoda és az iskola között. Ezen idő lehetőséget adott a tanulók alaposabb megismerésére. A sok játék, és játékos feladat

Én vagyok a szóvivő

pozitívan hatott a közösségünkre és jól szolgálta a módszeres gyermekmegismerést, amely a további munkánk és a differenciált tanulásszervezésünk alapját adta. Már ebben az időszakban nyilvánvaló lett, hogy tanítványaink igen különbözőek és mivel létszámuk 28 fő, beláthattuk, hogy szükségessé vált a hagyományos pedagógusi szerepünk átértékelése, és főként frontális tanulásszervezésünk megreformálása.

Bemutató foglalkozás a 2. osztályban

A pedagógus munkájában nagy segítséget jelentenek a tanári segédanyagok, a modulok részletes leírása, amely a matematika tantárgy esetén igen részletesen kidolgozott. A kezdeti nehézségeken átsegítettek bennünket a tanulók lelkesedése. A tízes számkör feldolgozása a játékos feladatok segítségével, még a hiányos feltételekkel rendelkező gyerekek számára is megoldható feladat volt. Idő közben megismertünk és gyakran alkalmazunk több kooperatív technikát (szóforgó, feladatküldés, kerekasztal). Ha lehetőségünk van rá dolgozunk csoportban is (heterogén, homogén), és használjuk a szerepkártyákat (eszközfelelős, szóvivő, feladatmester, időfigyelő, csendkapitány, bátorító), a csoporttagok ezeknek megfelelően végzik feladatukat.

A matematika tantárgy terén a színes írásvetítő fóliák, szám- és memóriakártyák segítik munkánkat, de a tanító felelőssége és munkája itt is igen jelentős.

A szülőkkel sikerült a programot elfogadtatni, s talán sokukkal meg is szerettetni.

A tanulók értékelését negyedévente, írásban végezzük, a szülők mind aktívabb bevonásával, hiszen a gyerekek fejlődése közös érdekünk.

Ez új tanítás- tanulási programnak szerintem sok jó eleme van, ezeket kár lenne elvetni vagy figyelmen kívül hagyni. A nehézségeket könnyű feledni, ha egy-egy tanítványomat önfeledten látom dolgozni egy csoportban, vagy valamelyik kupactanácsban. A jól végzett munka örömeinkre szolgál, hiszen Varga Tamás szavaival élve:

„A „kivételesek” vannak többen!”

Szenesné Tóth Ágnes tanító

Szövegértés-szövegalkotás

Együtt könnyebb

Nagy örömeimre szolgál, hogy végre van olyan módszer, amely eltörölte azt a szakadékot, ami az óvoda és az iskola között tátongott. Az olvasás-szövegértésben kidolgozott alapozó szakasz biztosítja a zökkenőmentes átmenetet az óvodából az iskolába. Két évig óvónőként dolgoztam, így erről az oldalról is vannak tapasztalataim. Tanítóként több módszerrel is tanítottam olvasást, írást az első osztályban, mely módszerekkel a gyengébb képességű gyermekek bizony elég hamar lemaradtak a többiekhez képest. Ez a lemaradás egyre nőtt, és állandósult. A kompetencia alapú oktatásban lehetőségem van a személyre szabott

differenciálásra. Az alapozás hat hetére kidolgozott modulok igazán színesek, érdekesek, gyermekközpontúak. Egyáltalán nem elfecsérelt időszak ez, hiszen a nagymozgás, finommotorika, beszédkészség és a különböző részképességek fejlettségének hiányában nincs lehetősége a gyermekeknek az olvasás, írás elsajátítására. A játékok végzése közben hamar kiderült, ki, milyen területen fejletlen még. A mindennapi mesére nagy szüksége van a kisiskolásnak, hiszen többségük sajnos otthon nem igazán hall ilyet. A gyerekek és bevallom én is, élveztem ezt a kicsit óvodás időszakot. Meg kell még említenem a játékok közösségformáló erejét, hiszen ez is pozitívuma a módszernek.

A program sajátossága, hogy az írás tanulása késleltetve van, csak a téli szünet után kezdtük az ismerkedést az írott betűkkel. Erre az időre már a finommotorika fejlesztő feladatok

révén a gyermekek kezei, ujjai sokat ügyesedtek, ezáltal alkalmasabbá váltak az írás készségének elsajátítására.

Fokozatosan ismerkedtünk meg a különböző kooperatív technikákkal: kerekasztal, szóforgó, feladatküldés, melyeket használunk a csoportmunka alkalmával. A homogén vagy heterogén csoportokban a felelősök (szóvivő, eszközfelelős, csendfelelős, bátorító, feladatmester) a szerepkártyáknak megfelelően végzik a feladatukat. A csoportok beszámolnak a közös munkáról, ki hogyan dolgozott, miképp végezte a rá bízott feladatot. Lehetőségük van a gyengébb tanulóknak segíteni, meghallgatják a társukat, értékelik a csoportot és saját munkájukat is. Megtanulnak egymáshoz alkalmazkodni, elfogadni a másikat, a közös munka öröme pedig nagy öröm számukra.

Munkám során használom A Beszédmester, Olvasás, Helyesírás 1-4 fejlesztő programokat, illetve az SDT –n belüli olvasás – írás tanítását segítő programokat. A tanulók nagyon szeretnek a számítógépen játszva tanulni, ebben a helyzetben jól motiválhatók.

A program fejlesztői nagy értéket alkottak!

Vaszilyné Lippai Judit tanító

Tapasztalataim szerint ez egy gyermekbarát program, amely igazodik mind a jó, mind a

gyengébben haladó tanulók képességeihez. Ebben az oktatásban minden tanulónak feladata van, s ezáltal nagyobb a sikerélménye is. Hasznát látom az alapozó moduloknak, hiszen fejleszti a gondolkodást, megfigyelő készséget, szókinccset, emlékező képességet. Nagy hangsúlyt kapott a mozgás, amely tudjuk, hogy mennyire fontos, különösen az iskolás kor első éveiben. Előtérbe került a részképességek fejlesztése is. Különösen nagy a szerepe a beszélgetéseknek, hiszen azt veszem észre, hogy a visszahúzódbb gyerekek is egyre bátrabbak, szeretnek szerepelni, felszólalni.

A modulok feldolgozása során láttam, hogy a jól megszervezett csoportmunka mennyire hatékonyra tud válni, s milyen jól fejleszti a szókinccset, s a kifejezőképességet. A gyerekektől az óra végén mindig megkérdezem, hogy érezték magukat, hogy sikerült összedolgozniuk. S a gyerekek mindig őszintén elmondják az érzéseiket: pl. „Őszintén szólva jól sikerült a munkánk, sikeresen megoldottuk a feladatokat, de a legtöbb segítséget Laura adta.” vagy „Mindenki kivette a részét, csak egy tanuló nem akarta elfogadni a javaslatainkat”. Ezek a legjellemzőbb hozzászólások, de általában pozitívan vélekednek a munka befejezése után. Rendkívül sokat fejlődött a vitakészségük, nagyon jól tudnak érvelni. S azt hiszem, hogy ez mind-mind a kompetenciának köszönhető. A tanulók számára élményekben gazdagabbá válnak azok az órák,

ahol csoportban dolgozhatnak, s együtt kell megoldaniuk, majd bemutatniuk egy-egy kapott feladatot. A két év folyamán egyre inkább megtanulták azt, hogy egymásra vannak utalva, s próbálják a gyengébb képességű gyerekeket is bevonni a tanulásba, hol több, hol pedig kevesebb sikerrel. A tanórák során, amennyiben módomban áll a cselekedtetést, tevékenykedtetést és a differenciálást helyezem előtérbe. Megpróbálom a munkaformákat, akár egy tanórán belül, is minél változatosabban alkalmazni.

Úgy vélem a kapott olvasókönyvek jól kidolgozottak, a tanulók számára is érdekes, érthető szövegeket tartalmaznak. Az olvasmányok nem túl hosszúak, így még a gyengébb képességű tanulók is megértik az olvasottakat. A tankönyv illusztrációi lehetőséget adnak a beszédfejlesztésre, fogalmazások alkotására, s akár összefüggő gondoltsor megalkotására is.

Hegedűs Zsanett tanító

Matematika

Elvégezve számos továbbképzést és tanfolyamot megismerkedtem a csoportos tanulással, valamint a kooperatív tanulással, a differenciálás módszereivel, és a hozzá tartozó tanulásszervezési fajtákkal, illetve a tevékenységközpontú pedagógia lényeges elemével, a sok játékkal, amelyekkel színesebbé tehetjük a munkánkat. Az „A” típusú programcsomag a matematika műveltségterületének teljes egészét lefedi. Olyan tananyagszervezési-módszertani megoldásokat tartalmaz, amely lehetővé teszik, hogy a tanulókat bevonjuk a tudás- és készségfejlesztési folyamatba; azaz átalakul a matematikatanítás egész

folyamata. Erős hangsúlyt kap a tevékenység-központú módszertan. A játék és az eszközhasználat, a megfelelő tanulási környezet kialakítása, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása dominálja a folyamatokat. Megteremtődik a lehetőség arra, hogy a tanulók saját tanulási tevékenységüket felidézzék, reflektáljanak rá. A matematikatanulás alapja a cselekvő, személyes tapasztalatszerzés. A jó munkaléggör egyik feltétele a tévedés és a vita szabadságának biztosítása.

A problémafelvetés, ahol csak lehet, életszerű helyzetekből indul ki, ez a gyermekeket körülvevő világ jobb megértését segíti. Az egyes témakörök feldolgozása során a hagyományos módszerek mellett a számítógép használata is szerepet kap. Szívesen adom tovább tapasztalataimat továbbképzéseken, rendezvényeken. Szokták mondani, hogy minden kezdet nehéz, hát ez is az volt. Nem volt könnyű a hirtelen „rámszakadt” sok új tanítási módszereket, eljárásokat alkalmazni.

Gyüre Enikő tanár

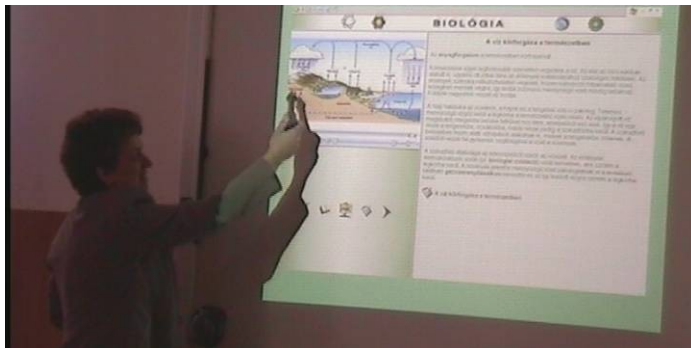
A Digitális tábla használatának előnyei a tanítási órán

Előadás közben

A digitális táblák tanítási eszközként sokkal több lehetőséget rejtnek magukban, mint a hagyományos táblák. Sokkal többet tehetnek hozzá egy órához, mint amit egy projektor és egy számítógép használatával elérhetünk. A digitális tábla teljes kihasználása tervezést igényel, amely sok időt vesz igénybe. Mindazonáltal a tábla használatára alapozott órákat újra lehet hasznosítani, akár átdolgozással akár átdolgozás nélkül és ezzel hosszútávon sok időt tudunk megtakarítani. A

digitális táblák használatával az órák tartalma a gyakorlat alapján javulhat és finomodhat, és a tábla nyújtotta lehetőségek teljes kihasználásával kiteljesedhetnek

Megosztjuk másokkal is tapasztalatainkat

Összefoglalva, a digitális tábla használata a következő előnyökkel rendelkezik:

Az órát elő lehet készíteni, így az óra tempósabb lesz, és több idő jut a tartalmas beszélgetésekre.

Fájlokat, hang és videó anyagokat, vagy internetes oldalakat tudunk előadásunk anyagához csatolni. Így időt takaríthatunk meg azzal, hogy nem kell másik

segédeszköz után nézni, és folyamatossá tesszük az óra menetét. Teret adhatunk többféle média alkalmazásának, elősegítve az audiovizuális feladatok használatát. Egy új anyag bemutatásának többoldalas prezentációba történő szerkesztése olyan lépésről lépésre haladó logikai megközelítést igényel, amely javíthatja és színesítheti az óratervezést. A fájlokat az óra végén el lehet menteni az iskola hálózatra, amelyhez a diákok később hozzáférhetnek. A fájlokat eredeti formátumban tudjuk elmenteni jegyzetekkel és záró feladatokkal kiegészítve. Ezek hasznos referenciák lehetnek mind a tanár, mind a diákok számára, amelyeket később javítási, ismétlési célokra igénybe tudnak venni.

Nagy Gergő és Széles Károlyné

Tanulói vélemények a tanórákról:

„..Szeretem, mert nagyon érdekes dolgokat is megtudhatunk a segítségével és sokkal érdekesebb az óra. Azért is jó, mert a segítségével még a tanárok is jobban tudnak magyarázni.....”

„..Szeretem, mert érdekesebb tőle az óra. Szeretem, amikor idegen országról mutatnak képeket, nagyon érdekes.....”

„..Szeretem az IKT taneszközeit, mert jobban megértjük a leckét. Izgalmasabb az óra.....”

„..Én sokkal jobban szeretem azokat az órákat, amelyeken használjuk az IKT-eszközöket. Így sokkal érdekesebb az óra, arról nem is beszélve, hogy könnyebben lehet megtanulni a leckét.....”

„..Szerintem így könnyebben meg lehet tanulni a tananyagot.”

Tapasztalataim a kompetencia alapú oktatás terén

Idén második éve foglalkozom kompetencia alapú oktatással. Az angol nyelvet tanítom heti négy órában az ötödik, és második éve már a hatodik évfolyamon. A kompetenciás órák a tananyag 30 %-át fedik le.

Az eddig eltelt másfél évben én magam is sokat tanultam. Ez alatt nemcsak az előtte elvégzett, új módszereket bemutató tanfolyamokat értem, hanem főleg az órákon megélt tapasztalatokra gondolok, amelyek segítenek a továbbiakban a tökéletesebb kivitelezéshez.

Munkáink itt is láthatók

Kezdetben fenntartásokkal fogadtam ezt az újszerű oktatási módszert. De mivel az utóbbi években egyértelművé vált, hogy a gyerekek tanulási szokásai megváltoztak, ami ellen mi nem sokat tudtunk tenni, sajnos nincs más lehetőség, mint hogy mi próbálunk igazodni hozzájuk, és szeretnénk a legjobbat kihozni belőlük. Az angol nyelvi programcsomagok játékos, élvezetes formában foglalkoztatják a tanulókat. Tíz modulból ötöt kell teljesíteni egy tanévben. Egy modulra öt órát lehet szánni. Mindegyik témakörnek vagy az eredeti tankönyv nyelvtanához, vagy témájához kell kapcsolódnia. A témakörök közel állnak a gyerekek érdeklődéséhez, figyelembe veszik életkori sajátosságait. Az órákat alkotói tevékenység, a tanulók együttműködése, jó hangulat jellemzi. Nagy előnye, hogy azok is aktívan bekapcsolódnak a munkába, akik egy hagyományos

angolórán meglehetősen passzívak. Ezek az élmények pozitív hatással vannak rájuk, s talán bátrabbak lesznek a hagyományos órákon is.

Nagyon kedvelem ezekben az órákban azt, hogy szélesítik az alapműveltséget, ugyanis olyan információkhoz juttatja a gyerekeket, amelyeket lehet, hogy más órákon nem szereznének meg, mivel az nem tananyag. A tantárgyi koncentrációra is nagy lehetőség nyílik, bármilyen témát dolgozunk fel. (Csak egy példa: ki gondolná, hogy a „Csokoládé” c. modulban lehetőség nyílik Európa egyes országainak a tanulmányozására, zászlóik felismerésére, vagy éppen a csokoládé származásának és elkészítésének a megismerésére?)

Alapeleme az óráknak a szemléltetés, a tapasztalat útján való ismeretszerzés. További előnye, hogy a csoportmunka folytán a gyerekek megtanulnak összefogni, együtt dolgozni, valamit közösen létrehozni. Az óráknak sok produktuma van, melyek később maguk is szemléltető eszközökké válnak.

Ez a nagyfokú cselekedtetés azonban azzal jár együtt, hogy a tanulók kevesebbet beszélnek angolul. Sokat kell rajzolniuk csoportokban, ami azzal jár együtt, hogy a jó végeredmény érdekében nem a célnyelven beszélnek, de erre nem is lennének képesek. Ugyanakkor ezek a feladatok meglehetősen időigényesek, és az időt éppen az angol tanulásától veszik el. A sok játék pedig azt sugallja a gyerekeknek, hogy nem kell tanulni, otthon ezért nem is kell foglalkozni a tantárggyal. A tanulók maguk is úgy látják, hogy többet beszélnek, és többet tanulnak egy hagyományos órán, bár kétség kívül az előbbieket sokkal jobban kedvelik.

Amit az elmúlt másfél évben tanultam az az, hogy a nagyobb hatékonyság elérése érdekében az arányokon változtatni kellene, vagy ugyanilyen mennyiségű cselekedtetés és játékoság mellett az órák számát kellene növelni, hiszen az is fontos lenne, hogy a tanulók élvezzék, amit csinálnak, de az is, hogy tanuljanak is valamit. Ennek megfelelően kellene tökéletesíteni a programcsomagokat is, mert itt-ott hiányosak, és sok pluszmunkát követelnek a pedagógustól a már kész mellett is.

Gyüre Tímea angoltanár

Mit adott a HEFOP Az eperjeskei Arany János Iskola és Óvodának?

Igazgatói előszó

Halász Bertalanné vagyok, az eperjeskei Arany János Általános Iskola és Óvoda igazgatónője. 2006 év elején igazgatói értekezleten szereztem tudomást a HEFOP (2005.2.1.5) pályázati lehetőségről, ahol több iskola közösen pályázhatott „a Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelése” segítésére. Megtudtam, hogy a fényeslitkei Kossuth Lajos Általános Iskola Igazgatója, Nagy Ferencné, mint gesztoriskola vezetője irányítja ezt a pályázatot. Kérésemre nagyon szívesen bevette a mi

iskolánkat is konzorciumi partnernek. A 2006 – 2007 – es évek a pályázat szellemében dolgoztunk, sok eredménnyel.

Iskola bemutatása

Iskolánk 1993-ban épült. 1993 szeptember 11-től modern esztétikus környezetben tanulnak a gyerekeink. 2001-ben tornaterem épült vizes blokkal és egy technika terem. Iskolánk építésének tíz éves évfordulóján felvettük az Arany János nevet.

Mottóink:

„Legnagyobb cél pedig itt e földi létben
Ember lenni mindég, minden körülményben.”

Iskolánkban 13 pedagógus dolgozik. Szakos ellátottságunk 87%-os. Gyermek létszámunk 140 fő körül mozog több éve, és előre láthatólag ez a létszám marad is. 8 évfolyam működik iskolánkban. Minden évfolyamon egy osztály van. Alsó tagozatban két napközis csoport, felső tagozatban egy tanulószoba csoport működik.

Minden osztálynak saját tanterme van. Kialakítottunk egy számítástechnika termet, ahol 2 gyerekre jut egy számítógép. Iskolánk udvara tágas és fásítva van, s hozzá kapcsolódik a falusi sportpálya is. Iskolánkban a törvényes tantervek szerint oktatunk. Felvállaltuk a sajátos nevelésű gyerekek integrált oktatását, és kisebbségi oktatást is. Tanulóink több mint 50%-a az etnikai kisebbséghez tartozik.

A pályázat összegző gondolatai

A pályázat tette lehetővé, hogy iskolánk tanulóbarát környezetet alakítson ki. Az alsós tantermekben kicseréltük - a 14 évvel - a Máltai Szeretet otthontól kapott, használt tanulóasztalokat és székeket. Dekoratív kirakópolcot kaptak az 1. és 2. osztályos tanulók. A tantestületnek esztétikusabbá tehattük a nevelői szobát, asztalok és szekrények cseréjével.

A technikai berendezések beszerzésére is sor került: fax, spirálozó, lamináló gép stb. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat folyamatosan tudjuk segíteni íróeszközökkel, füzetekkel.

A pályázat eredménye nem csak kézzel fogható anyagi dolgokban nyilvánul meg, hanem szemléletmód, közösségfejlesztő és módszertani segítséget is adott. Összekovácsolta az óvodai és iskolai pedagógusokat az „Óvoda iskola átmenet megkönnyítése a hátrányos helyzetű, elsősorban roma

gyermekek integrációja érdekében” című továbbképzés.

Módszertanilag nagy segítséget nyújtott a „Kooperatív tanulás a hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének elősegítése”

A törvényességi háttér megismerését segítette „Hatékony együttnevelés az iskolában” – Az integrációs felkészítés - illetve képesség kibontakoztató fejlesztéshez – szükséges pedagógiai és jogi ismeretek.

Oktatás – és nevelés területén elért eredmények és lehetőségek a pályázat által, egy- egy megvalósult projektnek a megvalósítása

A továbbképzések legfontosabb érdeme, hogy a kooperatív tanítási módszereknek hála a tanár nem az

óra előadója, egyszemélyes vezetője már, sokkal inkább irányítója, szervezője a tanulók munkájának. Az új módszerek – például a beszélgető körök – olyan közelségbe hozták a tanulókat, melyek gyakran segítenek az odafigyelő tanárnak megtalálni a gyermekhez vezető utat. A pályázat megnyerése után kollégáink gyakrabban tartottak megbeszéléseket, egy-egy kérdéses ügyet nagyobb összefogással oldottak meg, sokkal több közös feladatot vállaltak, s a létrejött csoportok tagjai pedig még szorosabban együttműködtek. Így az eddig elégtelenül működő információs hálózatot egy sokcsatornás

kommunikációs rendszer váltotta fel, ahol a nevelők valóban partnerei lettek egymásnak. Nem csak az iskola nevelői, hanem az óvónők is sokkal nagyobb szerephez jutottak az iskola életében, míg az alsós nevelők is egyre gyakrabban látogatnak el az óvodába. Egy kellemes és oldottabb munkahelyi légkör jött létre, ami tovább segíti az eredményes munkát.

Fokozottabban odafigyelünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek problémáira, szorosabb és folyamatos kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel, gyermekeik és a hatékony együttműködés érdekében. Intézményünk kidolgozta integrációs programját, amelynek célja, hogy azok a tanulók, akik a programban részt vesznek, hamarabb behozzák lemaradásaikat, könnyebben illeszkednek az osztályközösségbe, kipróbálhatják magukat, és azt csinálhatják, amihez kedvük és tehetségük van. Társaik is közelebb kerülnek hozzájuk, segítőkészségük fokozódik, jobb lesz az osztályközösség, magatartásuk pozitív irányban változik.

A továbbtanulási kedv, főleg a roma tanulók körében, igen alacsony, ezért abban reménykedünk, ha sikerül önbizalmukat és motiváltságukat fejleszteni, akkor a továbbtanulók aránya is növekedni fog. A továbbtanulás mellett komoly problémát jelent – s ez szintén a roma származású gyerekek körében jellemző – a lemorzsolódás, melynek oka hagyományaikra is – a korai családalapítás tradicionális igényére – vezethető vissza. A lemorzsolódáshoz vezető út pedig minden esetben a gyakori hiányzás, ezért szeretnénk a pályázat segítségével intézményünket olyan helyé változtatni, ahova a gyermekek szívesen érkeznek, s tanulnak.

Az integrációs programból a multikulturális tartalmak projektje volt a legsikeresebb. Nemcsak a cigány gyerekekkel, hanem a magyar gyerekekkel is sikerült a cigánykultúra megismertetése, elfogadtatása.

Zárás

Több oldalon keresztül is méltathatnánk a pályázat előnyeit és nyújtotta eredményeit, de eme kiadványban, remélem sikerült betekintést nyújtani kisiskolánk életébe, működésébe. Iskolánk ilyen nagy volumenű pályázatban még nem vett részt. Szeretnénk köszönetet mondani a gesztor iskola igazgatójának Nagy Ferencnének, ezért a lehetőségért.

A PÁLYÁZATI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA KOMORÓBAN

A társadalom és az oktatáspolitikai részéről egyre nagyobb elvárás az iskolák felé, hogy a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásából, integrációjából minél többet vállaljanak magukra. Ehhez a tevékenységhez viszont jól képzett szakemberek és megfelelő eszközök szükségesek. Ezért kapcsolódtunk be 2006-ban A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK integrációs felkészítésbe a HEFOP/2005/2. 1.5-05/1.-2006-01-0004/1.0 számú projekt keretében.

Ahhoz, hogy az integrációs és képességkibontakoztató munkánk eredményes legyen, a pályázat adta lehetőségek közül három, egyenként harminc órás akkreditált pedagógus-továbbképzési programon vettek részt a tantestület pedagógusai.

- 2006. 11. 02-05. **„Tanórai differenciálás a gyakorlatban, az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszerei, mint a sikeres integráció egyik feltétele”**

A képzés keretében megtanultuk, hogy hogyan kell meghatározott szempontok szerint portfóliót készíteni.

- 2006. 12. 01., 02., 08., 09. **„ A projektpedagógia alkalmazása hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésében”**

A szakmai felkészülés alkalmával, szóban prezentáltuk a közösen elkészített projekteket, majd ismereteinket alkalmazva záró dolgozatot készítettünk.

- 2007. 02. 09-10., 2007. 02. 16-17. **„Hatékony együttnevelés az iskolában”**

Mit szeretnénk megvalósítani a pályázat során?

- A három akkreditált képzés keretén belül pedagógusaink összesen 1350 órát teljesítettek, melynek eredményeképpen a nevelő- oktatómunka színvonala javul;
- Olyan pedagógiai eszközrendszer kidolgozására került sor, amelyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik;
- Iskolabarát környezet kialakításával, reméljük nő a tanulók tanulási kedve;

- Fejlesztő játékok, informatikai eszközök beszerzésére is sor került, melyek alkalmazásával megnőnek a HHH-s tanulók esélyei a továbbtanulásra.

A HEFOP 2.1.5 pályázat keretében 1. 7 millió Ft-t költöttünk eszközbeszerzésre. Ebből a pénzből sikerült a hátrányos helyzetű tanulók részére iskolaszereket, fejlesztő játékokat, egy teljes tanteremre való iskolabútort, projektort és számítógépeket vásárolnunk.

Pedagógusaink a Differenciált képességfejlesztés és a Projekt műhelymunkákban vesznek részt havi rendszerességgel, melynek célja az ismeretek bővítése és a tapasztalatcsere.

A 2006/2007-es tanévben az integrációs és képesség-kibontakoztató fejlesztésben 43 tanuló vett részt 1-8. évfolyamon. Az idei tanévben 40 gyerekkel folytatjuk a munkát. Alsó tagozatban az osztályfőnök határozza meg a fejlesztendő képességterületeket, felső tagozatban a tanulót tanító szaktanárok közös véleménye alapján történik mindez.

Háromhavonta a szülő, a gyerek és az osztályfőnök személyesen beszél meg az eltelt időszak eredményeit.

Alkalmunk volt az integrációs felkészítéshez, valamint a képességkibontakoztató fejlesztéshez szükséges pedagógiai és jogi ismeretek elsajátítására.

A képzéseken jól felkészült előadókkal ismerkedhettünk meg, akik felajánlották további segítségüket, ha annak szükségét érezzük. Alkalmunk volt tapasztalataink, sikereink, nehézségeink megbeszélésére is. Mindenképpen építő, ösztönző, motiváló hatásúak voltak. A fotók is tükrözik azt a tényt, hogy jó hangulatban, oldott légkörben, szívvvel és lélekkel dolgoztunk.

A hatékonyabb oktatás és nevelés érdekében, a tanfolyamokon tanultakat is felhasználva, több projektet is indítottunk az elmúlt másfél évben.

FÖLD NAPI EU-S PROJEKT

Iskolánk egyik hagyományörző programja már több mint egy évtizede, hogy április 22-én megünnepeljük a Föld napját.

Egy korábbi tantestületi értekezleten megbeszéltük, hogy az Európai Unió megalakulásának 50. évfordulójára a Föld napi rendezvények keretében emlékezünk. Minden osztály választhatott 1- 1 uniós országot, melyet bemutat.

Így kezdődött az EU-s projekt szervezése, s a megvalósítására 1 hónap állt rendelkezésre.

Az előzetes megbeszélés, egyeztetés után feladatuk kapták, hogy a választott ország zászlaját, címerét, autójelzését készítsék el.

Az aulában felállított paravánokon minden osztály kiállította a saját tablóját, mely a választott ország jellegzetességeit, érdekességeit mutatta be.

Az 1. osztály Magyarország mellett döntött. Ők a népviseletre és néptáncra helyezték a nagyobb hangsúlyt műsorukban.

A 2. osztályos gyerekekhez a zene, az éneklés áll a legközelebb. Így Lengyelország bemutatásakor a lengyel népdalok kaptak fontos szerepet.

A *3. osztály* Görögországot képviselte. Egy valódi görög gyerekjátékkal fokozták a hangulatot.
 A *4. osztály* választása Írországra esett. Felkészülésüknek szinte a leghangsúlyosabb része az ír hagyományoknak megfelelő ír sztepp tánc megtanulása volt.
 Az *5. osztály* Németország bemutatását vállalta fel. Csupa érdekességet gyűjtöttek össze az országról, híres emberekről, szokásokról.
 A *6. osztály* Spanyolország mellett döntött, melyben meghatározó volt, hogy a fiúk nagy focirajongók. Bemutatták a leghíresebb spanyol tánc, a flamenco alaplépéseit, a jellegzetes hangszer, a kasztanyetta használatát.
 A *7. osztály* választása Franciaországra esett. Ők egy francia népmesét dolgoztak fel. Műsoruk zárásaként francia népdalt énekeltek eredeti nyelven.

A *8. osztályban* egy csendes, zárkózott lány határtalan rajongása Finnország iránt, egyértelművé tette választásukat. Jolopukki, a lapföldi mikulás köré fonták az ország bemutatását, aki a zsákjából csupa érdekességet húzott elő.

Összegzőképpen elmondhatjuk, hogy a tanulók nagyon élvezték a készülődés időszakát. Ezek az alkalmak jó lehetőséget kínáltak egy-egy összetartóbb közösség formálására, egyéni képességek kibontakoztatására.

**„JÓ ÚTON JÁRUNK?! RÓLAD, NEKED SZÓL.”
ÉLETMÓDHÉT AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS JEGYÉBEN**

Az iskola az egészségnevelés leghatékonyabb színhelye lehet. Intézményünkben már korábban is nagy hangsúlyt fektettünk azokra a programokra, amelyek e célt szolgálták, pl.:

- „Szívügyem az egészségem”;
- Gyalogtúrák;
- Kerékpártúrák;
- Családi sportnap;
- Uszodalátogatás.

Az „Életmód” projekt egy hétig kínálta tanulóinknak azokat a rendezvényeket, feladatokat, amelyeknek tervezésében és lebonyolításában aktív szerepet vállaltak.

Ezek a következők voltak:

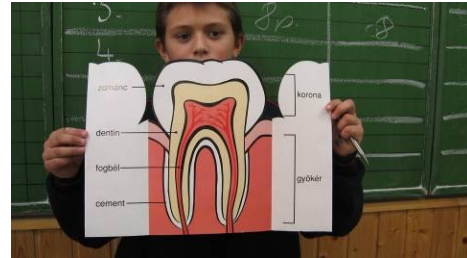
- „Mocorgó”- játékos sorverseny kicsiknek, focibajnokság nagyoknak.
- „Szépségkuckó”-arcápolás lányoknak kozmetikus tanácsaival.
- „Terülj, terülj asztalkám!”- almasüni és egyéb egészséges rágcálnivaló készítése zöldségek, gyümölcsök felhasználásával. (szabadidős tevékenység).
- Plakátkészítés: Élelmiszerpiramis készítése az ebédlőbe.

Előzmény: minden osztály filmvetítésen vesz részt, ahol a táplálékpiramis felépítéséről beszélgetés

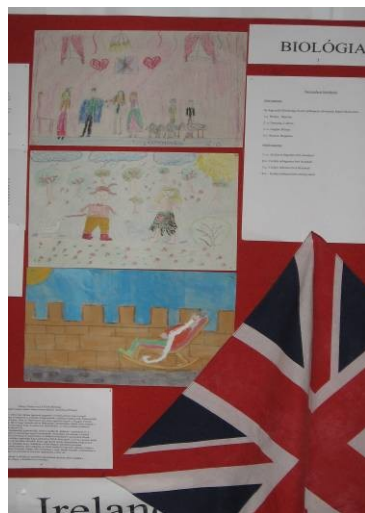

keretében mondják el véleményüket a tanulók.
(rajz és osztályfőnöki órák keretében).

- Fogászati vetélkedő
- „Könyvjelző”- ismeretterjesztés s az internet kapcsolata.
(életmóddal kapcsolatos honlapok felkeresése, délutáni könyvtárlátogatás során).

- Szűrővizsgálatok, fogászati szűrés, vérnyomás és vércukorszintmérés.
- Záróprogram: - Közkívánatra: Uszodalátogatás!

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG PROJEKT

Iskolánk az integrációs program keretében évente két projekt beépítését vállalta a pedagógiai programba. További feladatunk volt, a multikulturális tartalmak beépítése a tantervbe, amelyet egy Európai Unió projekt keretében valósítunk meg immár második éve.

A 2006-2007-es tanévben a Föld napján minden osztály egy Uniós országot mutatott be, míg idén, mivel a diákjaink angolt tanulnak, ezért az Egyesült Királyság kultúrájának megismerését tűztük ki célul. A projektben, hét témakörben, hónapon keresztül a diákok ismereteket gyűjtenek a britek országáról, életmódjáról, kultúrájáról és szokásairól. Minden hónap elején, minden osztály kap egy kérdést a hónap témakörén belül. Az osztályok a kérdést együtt dolgozzák ki, osztályfőnöki órák keretében megbeszélik, amely munkában a HHH-s tanulók is aktívan részt vesznek. A témakörök többnyire tantárgyakhoz kötődnek, mint földrajz, irodalom, biológia, történelem stb.

hét

A kidolgozott válaszokat, rajzokat, illusztrációkat, az iskola aulájában egy nagy hirdető falon gyűjtjük, ahol mindenki számára elérhetőek és elolvashatóak az országról szerzett ismeretek, az ország térképe, zászlaja.

A projektet kiegészítettük egy Halloween party-val, mivel ezt a hagyományt hazánkban egész eltérő módon őrizzük.

A projektet idén is a Föld napján zárjuk vetélkedővel, valamint bemutatóval, amely során az osztályok immár szabadon választhatnak, milyen jellegzetes arcát mutatják be az Egyesült Királyságnak.

Általános Művelődési Központ Nyírtass

Oktatási intézményünk a Nyírség egyik honfoglalás kori településén található. 1949-ig a három történelmi egyház egytanítós felekezeti iskolát tartott fenn, majd állami iskolaként működött. 2002-ben új, szinte minden igényt kielégítő modern épületben tanulnak a településen élő gyermekek, melyhez tornaterem is tartozik. 2003. augusztus 1-től 2007. augusztus 31-ig Általános Művelődési Központ az intézmény. 2007. szeptember 1-től Gyulaháza község oktatási intézményének tagintézménye.

Az iskola tanulólétszáma: 244 Pedagógus létszám: 19 Egyéb alkalmazott: 6
Művészeti oktatásban 103 tanuló részesül.

Az iskola tanulói közül évek óta igen magas a HH és a HHH tanuló, ami indokolttá tette, hogy a fenntartó pályázatot nyújtson be a HEFOP/2005/ 2.1.5. „Hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelése (adaptációs pályázat) „, pályázati kiírásra.

A pályázat célja:

- intézményfejlesztés
- a pedagógusok módszertani kultúrájának, eszköztárának fejlesztése
- attitűdváltás a HH tanulókkal kapcsolatos pedagógiai munkában
- integrációs felkészítés.

Az iskolában tanító pedagógusok mindig is fontosnak tartották, hogy diákjaink gyermekközpontú, gyermekszerető közösségekben nőjenek fel, és mindenki képességei legjavát tudja nyújtani. Mindannyian fontosnak tartjuk a gyengébb tanulók felzárkóztatását, a jó képességűek tehetséggondozását.

Ennek érdekében tantestületünk igyekszik a lehetőségeket kihasználni:

- pályázatokon veszünk részt
- képesség kibontakoztató és integrációs programban részesítjük tanulóinkat
- minőségbiztosítási program
- Útravaló ösztöndíj program
- Arany János tehetséggondozó programban való részvétel támogatása
- tanulók művészeti oktatásának biztosítása

Tanulóink számára biztosított:

- az informatika oktatása – korszerű eszközökkel
- két idegen nyelv tanulása – jól felszerelt nyelvi laborban
- egyéni fejlesztés: logopédiai fejlesztés, pszichológiai ellátás, gondozás, gyógytestnevelés biztosítása
- korszerűen berendezett, esztétikus iskolai környezet
- úszásoktatás, szabadidős tevékenységek

Az iskolánkban folyó oktató- nevelő munka színvonalának emelése érdekében a tantestület tagjai a HEFOP 2.1.5. pályázat keretében igen magas színvonalú, jó hangulatú továbbképzésen vettek részt. Az itt tanultakat, tapasztalatokat, „jó gyakorlatokat” átvéve/IPR tréningek/ igyekszik a tantestület minden tagja mindennapi munkájában hasznosítani.

A tanfolyamok olyan új pedagógiai módszerek elsajátítását tették lehetővé, amelyek hatékonyan alkalmazhatók a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek integrált nevelésében.

Célunk, hogy tanulóink- olyan kompetenciákat és tárgyi ismereteket sajátítsanak el, amelyek sikeresen felkészíti a pályaválasztásra, továbbtanulásra. Napi pedagógiai gyakorlatunkban elsődleges szempont, a gyermekek személyiségének és képességeinek kibontakoztatása a megújult pedagógiai eszköztár alkalmazásával. A megújulásba bevonjuk ill. igyekszünk kialakítani azt a szülői környezetet, amely megérti és támogatja pedagógiai törekvéseinket.

Munkánk folytatásának további mottója, mely meghatározza iskolánk szellemiségét, pedagógusaink jövőépítő munkáját:

„GONDOLJ A MÚLTRA, HA SZÁMADÁST VÉGZEL,
A JELENRE, HA ÖRÖMÖD VAN
A JÖVŐRE MINDENBEN, AMIT CSELEKSZEL”

/ Joubert /

Koi Mihályné, igazgató

Tantestületünk nevelőinek önreflexióiból:

„Az elmúlt években több olyan továbbképzésen is részt vettem, ahol a tanulók integrációs nevelését segítő módszerek közül ismerhettem meg néhányat. Ezért először úgy gondoltam, hogy ez a továbbképzés nem fog sok újat mutatni az eddigiekhez képest, de tévedtem. A képzés során sok új módszert tanulhattam meg, s a tanfolyamot vezető személyek saját példái és tanácsai meggyőztek arról, hogy ezeket a módszereket alkalmaznom kell ahhoz, hogy tanulóink szívesebben járjanak iskolába, s mindenki a képességeinek megfelelő szinten érjen el sikereket. Ma már az óráimon szívesen alkalmazom a tanult módszereket, hiszen a csoportok tagjai felosztják maguk között a feladatokat, mindenki felelős a saját munkájáért, ezért rajta is áll, hogy a csoportja jól szerepel e. Ez erősíti a tanulók közösségi érzését, ugyanakkor az egyéni önbecsülésük is növekszik.”

Balla Lászlóné, tanár

„Ha körülnézünk a világban, láthatjuk, hogy arra a tudásra van szükség, melyet életszerű tapasztalatok útján szereznek a gyerekek. Az osztályokban különböző szociális és anyagi háttérű diákok tanulnak, éppen ezért lehet hatékony a tanórákon végzett csoportmunka. Fejlődhetnek a társas készségek, a kommunikációs képességek és a problémamegoldó gondolkodás. A tanulókat sajnos szoktatni kell a segítségnyújtásra, az önzetlenségre, nem egyértelmű a másikkal való törődés. Örültem, hogy olyan tanfolyamon vehettem részt, ahol gyakorlati tanácsokkal láttak el a mindennapi életben is gyakorló pedagógusok.”

Szmolenné Szűcs Ildikó, tanár

„A tanulási kudarcok, a felmérések, vizsgálatok eredményei jelzik, hogy valami nincs rendben a jelenlegi oktatási rendszerünkben. A társadalmi esélyegyenlőség hiánya, a családi kapcsolatok szétesése, az önzés, a jövőtől való félelem, a teljesítményorientáltság követeli az új módszereket. Hisz a társadalmi beilleszkedésre, a szocializációra, a személyiségépítésre nekünk pedagógusoknak van a legnagyobb felhatalmazásunk. Az egyoldalú versenyztetés, a poroszos típusú iskola helyett, élményszerű, szeretetben kibontakozni tudó, kreatív gyerekekkel teli iskola kellene. Ehhez sokkal rugalmasabbnak, gyermekbarátabbnak, egy kicsit önmagunkat feladóbbnak kellene lennünk. Vallom, lehet örömmel tanítani, lehet öröm a tanulás. A szeretet, a megértés szeretetreméltóvá tesz.

Mi tetszik nekem ebben a tanulásszervezésben?

- csökkenti a gyerekek kiszolgáltatottságát, kevesebb megalázó helyzetet teremt,
- önállóságot, önellenőrzést, önértékelést követel
- egyenrangúságra, empátiára épít
- partneri viszonyt feltételez.”

Dr. Kotány Lászlóné, tanító

„Egyre több kisgyermek küzd különféle magatartászavarral, problémával. Sokuk eredményes iskolai életét részképesség- zavar, tanulási nehézség gátolja. Ezek kezelésére többségünk nem képes, a kihívás tehát nagyon nagy. Hatékony egyéni törődést, egyénre szabott differenciált oktatást biztosító pedagógusokra, iskolákra lenne szükség ahhoz, hogy a sajátos igényű – sérült, magatartási zavarral küzdő gyerekek is megtalálják a helyüket az iskoláinkban. Erre ad lehetőséget a kooperatív tanulás, melyben a

gyerekek érdekeltek, aktívak az ismeretszerzés folyamatában. A tanulási helyzetek élményt nyújtanak, tehát a tanító és az együtt munkálkodó gyerekek közös tevékenysége lehet eredményes. A gyerekek együttműködésére építő páros és csoportmunka lehetővé teszik, hogy a tanulók meglévő ismereteiket hasznosítva közös megoldási stratégiát dolgozzanak ki. Hatékonynak tartom a differenciált rétegmunkát is. Ez lehetőséget ad az eltérő szinten lévő tanulóknak, hogy különböző

feladatokat végezzenek aszerint, hogy hol állnak éppen az ismeret elsajátítás folyamatában. Ha pedagógiai gyakorlatunk egyes elemeit megváltoztatjuk, akkor lehet, hogy minden nebulónak hatékonyvá válik az oktatás. Szerintem érdemes elindulni egy új úton, mely a megváltozott körülményekhez jobban igazodó tanulásszervezési, értékelési eljárást nyújt, optimális fejlődési lehetőséget biztosítva minden kisiskolás számára. „

Csontosné Varga Mónika, tanító

„A differenciált munkavégzés alkalmazását azért tartom indokoltnak, hogy áthidaljam a tanári vezetéssel folyó osztálymunka és az egyéni munkavégzés közötti szakadékot. A frontális

osztálymunka sokszor elhitegeti velünk, hogy a tanulók elsajátították az anyagot. A közös munka alkalmazása, a kölcsönös segítség erősíti a gyerekekben az egymás iránti megértést, szolidaritást. A kis, önállóan dolgozó csoportok tapasztalataikkal erősítik az egyes tanulókat, hogy később társaik segítségével nélkül is megbirkózzanak a nehézséggel. Ez a szervezési forma lehetővé teszi a különböző képességű, különböző dinamikájú gyerekek együtt tanulását. Az egymásra épülő szintek fejlődési lehetőséget biztosítanak a nehezen kommunikáló tanulóknak is. Mindennapi óráimon azt tapasztalom, hogy az így szervezett órákat a gyerekek alig akarják abbahagyni, az utolsó pillanatig dolgoznak, s máris érezhető a közösség összetartásának erősödése.”

Pongrácz Attiláné, tanár

Kölcsey Ferenc Általános Iskola és Óvoda Pap

Jelmondatunk: „*HASS, ALKOSS, GYARAPÍTS
S A HAZA FÉNYRE DERÜL.*”
/Kölcsey F./

Pap község önálló közigazgatású nyírségi település a hajdani kisvárdai járásban. Lakóinak száma: 1943 fő. A szülők egy része mezőgazdaságból él, másrésztük eljár a közeli városokba dolgozni. A munkanélküliek száma 166 fő. Szociális segélyben 55 fő részesül. Gyermekvédelmi támogatásban 181 fő gyermek részesül községünkben.

Ennek kb. 40 %-a a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya. A mi intézményünk a Kölcsey Ferenc Általános Iskola és Óvoda Pap. Nevéből is kiderül, hogy többcélú intézmény, melynek feladata óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás. 1996. augusztus 1-el került összevonásra a korábban önállóan működő két intézmény. Közös igazgatású közoktatási intézmény lett, mely két intézményegységre tagolódik: óvodára és iskolára.

Intézményünk nyolc évfolyamos iskola, melyben az általános iskolai képzésen belül hagyományainknak megfelelően több képzési specialitással is rendelkezünk.

3 alapfokú művészetoktatás működik iskolánkban: zene, tánc és képzőművészet.

8 tanulócsoporttal, 2 napközis csoporttal és egy tanulószobai csoporttal működünk.

A községünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő- és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is. A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Az intézményünk pedagógusainak fő célja, hogy emberséget és tudást adjanak a felcseperedő papi gyermekeknek.

„Tempora mutantur” – változnak az idők – tartották a régi rómaiak. E mondás manapság fokozottan érvényes.

Mozdulni kell, s előre lépni!

A változás új szemléletet kíván pedagógustól, szülőtől, fenntartótól egyaránt.

Ezért nagyon bölcs döntésnek tartom, hogy intézményfenntartó társulás keretében működünk 2007. augusztus 16-tól. Intézményünk lett a gesztor székhely intézmény, Nyírlövő tagiskolával és Lövöpetri telephellyel.

Intézményünk kitűzött céljai:

- Nőjön az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Csökkenjen az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülőök száma.
- Nőjön az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Az adott intézményben az országos kompetenciamérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javuljanak.

A tantestület valamennyi tagja mélyen azonosul az iskola céljaival, vállalt feladataival, valamennyien elfogadják és fontosnak tartják a tantestületen belüli, egymást segítő, fejlesztő, állandó megújulásra törekvő, kollegiális légkör kialakítását. Az együttműködés nyomán követhető a pedagógiai tapasztalatoknak, megfigyeléseknek a cseréjével, a szakmai munkaközösségek együttműködésével, a belső továbbképzések, műhelymunkák működtetésével, egymás óráinak rendszeres látogatásával. A pedagógiai munka sikerének növelése, a gyerekek problémamegoldása érdekében esetmegbeszélő csoportfoglalkozásokat tartanak, ahol szeminárium formájában dolgozzák fel az egyes eseteket és keresnek megoldást rájuk.

Arra törekszünk, hogy előtérbe kerüljön a felfedező tanulás: a gyermek alaptevékenységére a játékra, mozgásra, a kíváncsiságra és az aktivitásra építve.

Fontos a gyermekek érzelmi biztonsága érdekében, hogy a szülők és az iskola megközelítőleg azonos pedagógiai filozófiát kövessen: így jól együttműködhetnek a nevelésben. Nagy súlyt helyeznek a szülők részvételére: családi napok, ünnepek, nyitott napok, és a szülők egymás közötti kapcsolatának építésére: kötetlen összejövetelek.

Mindezek megvalósításához szeretnénk felhasználni a „Segítő kéz”, a hátrányos helyzetű tanulók esélyeit növelő pályázat lehetőségeit. Mely pályázat keretén belül 3 egyenként 30 órás továbbképzésen vettünk részt.

1. Tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása;
2. Tanórai differenciálás a gyakorlatban;
3. IPR hatékony együttnevelés az iskolában.

Az itt szerzett ismereteink segítségével eredményesebbé válhat az integrált oktatás az iskolánkban. Az elméletben elsajátított különböző módszereket a tanítási órákon eredményesen alkalmaztuk.

E továbbképzések egyik eredményének tekinthető egy bemutató óra, amely 2007. március 28-án Papon megtartott alsós szakmai továbbképzés keretében történt.

A bemutató foglalkozás értékelései alapján azt állapíthatjuk meg, hogy jó úton haladunk az integrált oktatás bevezetésének területén.

A továbbképzésen bemutatott órán kívül a tantestület minden tagja alkalmazza az integrációs módszereket az oktatás számos területén.

Az eredményes tanulás egyik feltétele, hogy tanulóink rendelkezzenek az önálló tanulás egyéni technikáival. Ezek kialakítása hosszú folyamat, nálunk az iskolába kerülés pillanatában elkezdődik. Tudatosan tanítjuk a gyerekeknek a pontos előkészülést a feladatvégzéshez, a tanszerek elhelyezésének, a füzetek vezetésének módszereit. Fokozatosan bevezetjük őket saját munkájuk ellenőrzésének, a tanulásra szánt idő tervezésének, a kézikönyvek használatának gyakorlatába.

Bőven szánunk időt a kooperatív tanulási helyzetekben történő munkavégzés, tanulás gyakoroltatására is.

Nem hisszük, hogy ezeket a tanulási technikákat elég egyszer elmondani, megmutatni, kipróbálni. Tudjuk, hogy mindezt mindennapi tanulási helyzetek folyamatában kell gyakoroltatnunk, mélyítenünk. Nem szabad sajnálni az erre fordított időt, hiszen az önálló és csoportos tanulás feltétele, hogy a gyerekek meg tudják szervezni saját tanulásukat.

A továbbképzések további eredményének tekinthetők az iskolánkban megvalósult projektek, melyek közül kettőt szeretnénk bemutatni.

1.) Mentálhigiénés programok az általános iskolában.

A mentálhigiénés életmódra nevelés célja a gyermekek, tanulók személyes részvételén keresztül az attitűd és szemléletek formálása, a család és közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakításának érdekében.

Az önmagával, társaival, az épített és természetes környezetével harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség kialakítása és fejlesztése.

Legfontosabb feladatok:

- Felvilágosító munka
- Prevenációs munka
- Egészségünk megóvása
- Egészségünk védelme
- Biztonságérzet kialakítása
- Kiegyensúlyozott személyiség fejlesztése

Mentálhigiénés nevelés tanórákon /alsó tagozat: testnevelés, olvasás, környezet, technika, rajzórák/

Felső tagozat: /biológia, természetismeret, kémia, földrajz, technika, egészségtan modul, testnevelés, osztályfőnöki órákon/

Nem hagyományos tanórai keret: /erdei iskola, kirándulás, nyári tábor, madarak és fák napja, téma nap és téma hét/, szakkörök, sportrendezvények, vetélkedők, előadások.

A következő eredményeket tapasztaltuk:

A gyermekben kialakult az egészséges életmódra való igény, pozitív énkép és értékrend. A reális önértékelésen alapuló jövőkép. Egészségmegőrző szokások alakultak ki. Az életkori sajátosságoknak megfelelő veselkedés kultúrájuk, önkontrolljuk fejlődött.

2.) „Bárókert-projekt”

A Bárókert-projekt célja tanulóink közvetlen környezetének megismertetésén túl a környezettudatos nevelés volt, játékos, cselekedtető módszerek segítségével.

Az évszakok változásainak megfelelő tevékenységek lehetőséget biztosítottak a Bárókert növény- és állatfajainak megismerésére, fejlődésük megfigyelésére, a környezetvédelem fontosságának tudatosítására. A projekt megvalósítása során olyan összetett feladatokat végeztünk, melyekkel nemcsak

készségek fejlesztése vagy a környezetismeret tantárgy ismereteinek bővítése, hanem komplex személyiségfejlesztés valósítható meg.

A gyerekek a feladatok elvégzése során „testközelben” tapasztalhatták meg a természet változásait, „élő” mivoltát. A mindennapi életben eddig természetesnek tekintett biokultúrára kincsként kezdték tekinteni. Az értékekről alkotott fogalomrendszerük kibővült a pozitív viszonyulás hatására.

A projekt zárásaként szervezett kiállításon a gyerekek büszkén mutatták be munkájuk eredményét. A következő tanév szeptemberében már nem a pedagógus, hanem a tanulók ismertették meg az elsősökkel a Bárókeretet.

A leírtak alapján megállapíthatjuk, hogy a projekt módszer gyakorlati alkalmazása egyre gyakoribb. Több pedagógus összehangolt munkájára van szükség a megvalósításukhoz, kooperálásra épülő tanulásszervezésre.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy ez a tevékenységre alapozott ismeretszerzés – sok esetben a kötött tanórai keretek feloldásával jól integrálja a tanulók már meglévő és megszerzett ismereteit, fejleszti a szervezési, kommunikációs, döntéshozó, alkalmazkodó képességeket, lehetőséget ad a tehetséggondozásra és a felzárkóztatásra, és reményeink szerint felkelti az élethosszig tartó tanulás iránti igényt. Mindezek alapján úgy ítéljük meg, hogy az elkövetkező időszakban várható a módszer szélesebb körű alkalmazása az iskolában.

Elmondhatom, mit tégy,
hogyan csináld, és elfelejted.

Megmutathatom neked,
és lemásolod.

Csak ha magad cselekszel,
érted meg igazán.

/Kínai közmondás/

A HEFOP 2.1.5 pályázatba való bekapcsolódás lehetőséget biztosított arra, hogy megismerhessük ezeket a tanulásszervezési technikákat, javítsuk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeit.

Szabó Ferencné
Igazgató

Kompetencia alapú oktatás és nevelés tiszakanyári Általános Iskolában és Óvodában

A Foglalkoztatáspolitikai és Munkügyi Minisztérium Humán erőforrás-fejlesztés Operatív Program Irányító Hatósága (HEFOP IH) az Oktatási Minisztérium (OM) szakmai támogatásával és az OM Alapkezelő Igazgatósága közreműködésével pályázatot (HEFOP-3.1.3.) hirdetett 2005-ben, melyen intézményünk, a tiszakanyári Hunyadi Mátyás Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda sikerrel szerepelt. Az elnyert 18 millió forintos (72 000 euró) támogatás révén pedagógus továbbképzéseken vehettünk részt, új oktatási eszközöket szerezhettünk be (projektorok, interaktív táblák, számítógépek) ill. megkaptuk a programhoz kidolgozott tananyag csomagokat is. Intézményünk matematika, szövegértés-szövegalkotás, IKT területeken csatlakozott a programhoz, ill. az óvodai programcsomagot alkalmazzuk. Érintett tanulóink a 2006/2007-es tanévben tanuló létszámunk 40%-a, a 2007/2008-as tanévben pedig már több mint 70%-a. Kompetencia alapú oktatásunk célja az, hogy a gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek – nem lemondva az ismeretek elsajátításáról,- vagyis „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítására törekszünk. Előnye, hogy segíti a különböző fejlettségi szinten lévő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását. Az új módszerek, technikák alkalmazásával (kooperatív, projekt stb.) a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés, a máság elfogadása. Iskolánk és óvodánk szívesen enged betekintést az itt folyó munkába. A Felső-Szabolcsi Iskolaszövetség iskoláihoz tartozó intézményvezetőknek, érdeklődő pedagógusainak módszertani megújulását előadásokkal, bemutató foglalkozásokkal, segítjük.

Lenyuné Farkas Katalin
igazgató

KOMPETENCIA-FEJLESZTÉS AZ ÓVODÁBAN

Óvodánk kiscsoportjába 2006. szeptemberében vezettük be a kompetenciaalapú óvodai nevelést, mely csoport most középsős. Ez évben az új kiscsoport is ezzel a programmal kezdte nevelő munkáját. .

A program szellemisége a tesztelő óvónőket magával ragadta, és nagy szakmai kihívást jelentett újszerűsége miatt. A törzsanyagot 80%-ban építjük be a Helyi Nevelési Programunkba, mellyel több ponton azonosságot tapasztaltunk. Programunk témakörei az évszakok, ezek megjelennek az őselemekre épülő kompetencia törzsanyagban is. Különösen nagy hangsúlyt fektetünk a kialakult helyi hagyományainkra is, melyeket a programcsomagban található ősi mesterségekkel és népi hagyományokkal egészítünk ki. Tudatos felkészülést, precíz fejlesztő munkát igényel az óvónőktől, de a hármasszintű fejlesztést csak a

A környezet megismerése csak élmények segítségével lehet

gyermekek megismerésére építhetjük. Csoportunkban a kompetencia mérésével, folyamatos nyomon követéssel, az ehhez mellékelt megfigyelési szempontok segítségével ismerjük meg gyermekeinket. Tapasztalataink szerint egyszerű, de igényesen tervezett a program, többnyire könnyen megvalósíthatóak az ajánlott témák, komplexitásban összeillenek, egymásra épülők. Nem igényel drága eszközöket,

felhasználóbarát jellegű, a gyűjtőmunkába a szülők is könnyen bevonhatóak. A mindennapos rendszeres foglalkozás, a meghitt közös játékok csoport életére kedvezően hatottak.

A közösen átélt élmények összetartozást, meghittséget varázsoltak az óvodai életünkbe. Többnyire minden gyerek önként vesz részt a kezdeményezéseken, várják azokat, sokszor kimeríthetetlen energiával rendelkeznek. A közös tevékenységről naponta fotót készítünk, melyet a szülők a falújságon láthatnak. A heti rendek komplex tervezéséhez ötleteket biztosítanak a segédjegyzetek, melyekből kikeresni a témához illő játékötleket időigényes, de hasznos feladat számunkra. Eredményesnek látjuk a kiemelt feladatunk- az anyanyelvi nevelés terén tapasztalható változásokat, a gyermekek bátorodását önkifejezésükben, gondolataik szavakba öntését, türelmes kivárásukat, társaik végighallgatását. Munkánkat erősíti a sok pozitív visszajelzés partnereinktől – a szülőktől, fenntartótól – de ami a legfontosabb, a gyermekeinktől.

Közös zenehallgatás, meghitt pillanatok

Puskás Gyöngyvér

IKT KOMPETENCIATERÜLET (INFOKOMMUNIKÁCIÓS TECHNOLÓGIA ALKALMAZÁSA)

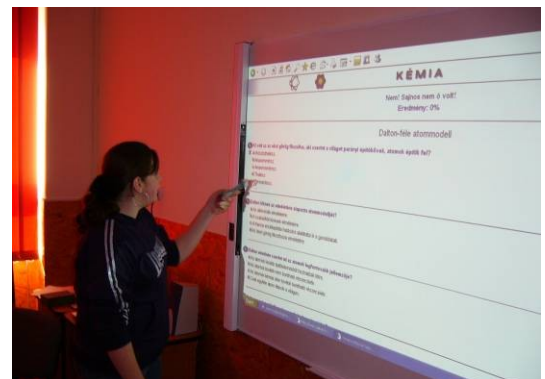
Napjaink egyik leggyorsabban fejlődő és az oktatásban is egyre inkább teret nyert segédeszköze az info-kommunikációs technika. Alkalmazása az ismeretszerzés terén gyermekeink mindennapivá vált tevékenysége, amivel az oktatásnak is számolnia kell. Ellenőrizetlen, nem célirányos felhasználása azonban inkább káros hatású lehet. Az iskolák feladata, hogy alternatívát adva, „értelmes” felhasználókká tegye a diákokat, kiaknázva érdeklődésüket, felhasználva alkalmazói képességüket.

A számítógép mindennapi társunkká vált

Iskolánkban az IKT eszközök alkalmazását három tantárgy (informatika-100%-ban, fizika és kémia az órák -20%-ában) területén vállaltuk. Az órák megszervezése során

- egyéni és csoportos információgyűjtés kereső program segítségével
- tartalmak keresése Sulinet- Digitális-Tudásbázisban
- szövegszerkesztő és táblázatkezelő program használata
- E-mail használata tanár-diák és diák-diák interakciójában
- Szemléltetés interaktív animációk segítségével a mindennapos tevékenységek részévé vált.

Az interaktív feladatmegoldás mindig jó

Az informatikai eszközhasználat révén a tanítási órák sokkal népszerűbbek, hangulatosabbak lettek. Segítségükkel nehezen szemléltethető tartalmakat is sikeresen taníthatnak az elsősorban természettudományos területen dolgozó kollégák. Az IKT eszközök alkalmazása kiegészítve a kooperatív módszertannal teljesen új alapokra helyezte a természettudományos tantárgyak oktatását. Szívesen ajánljuk kipróbálásra minden kollégának, akik nem félnek a kihívásoktól és egy igazán eredményes, a gyerekek körében népszerű módszerre szeretnének szert tenni.

Kiss Gyuláné   Kiss Zsolt

MATEMATIKA-LOGIKA KOMPETENCIA

A sokoldalú tevékenykedtetés, a matematikai változások, műveletek, fogalmak átélése, a tapasztalatszerzés rendkívül fontos, és ennek a programnak ez az alapja.

A programcsomag különféle feladatok végzésével, játékos, szemléletes, változatos eljárásokkal igyekszik a számolási kedvet felkelteni és fenntartani. Tudjuk, hogy a problémák manipulatív, tárgyi tevékenységgel való, cselekvő megoldása lesz alapja a gondolati problémamegoldásnak, s ezáltal a világ megértésének és a gondolkodás fejlődésének is. Ez a program erre épül.

Vidám hangulat matematika órán is!

A matematikai problémák játékba ágyazása sok esetben alkalmas formája a fejlesztő, nevelő munkánknek. A modulleírások elég részletesek, és bőven tartalmaznak feladatokat. Nagyon sok érdekes, ötletes, játékos, gyermekközpontú, színes, figyelemfelkeltő, cselekedtető feladatot tartalmaznak a feladatlapok, és a mellékletek. A gyerekek élvezik, szívesen dolgoznak a különféle, sok esetben maguknak készített eszközökkel. Főként az ingerszegény környezetben élő tanulók számára elengedhetetlen a kellően változatos megjelenésű és tartalmú tapasztalat biztosítása az iskolában.

Nagyon jó az, hogy a tanulói feladatlapot a tanító is megkapja fóliára írva.

A kooperatív tanulásszervezési megoldások, az önálló tapasztalatszerző tevékenység centrikus ismeretszerzési módszerekből valamennyi gyermek profitál. A csoportmunka oldott légkörében a visszahúzódók is önbizalmat nyernek.

A gyerekek büszkék arra, hogy a társaiktól is kapnak dicséretet a tartalmas értékelés során.

Figyelnek egymásra, elismerik mások ötleteit, ügyességét, s azt, hogy ki mennyit fejlődött.

Képesek az együttműködésre, ez pedig erősíti az egymás iránti felelősségérzetet.

A gyerekek tanulják és gyakorolják az egymásról gondoskodás módjait is.

Bízom abban, hogy a program bevezetésével eredményesebb, a matematikát kedvelő, és megismerni akaró tanulókat vezetünk be a matematika rejtelseibe.

Lakatosné Uzonyi Irén

SZÖVEGÉRTÉS-SZÖVEGALKOTÁS

E kompetencia terület jellemzői:

1. A gyerek egyéni fejlettségéhez igazodó szemléletmód
2. Megnyújtott alapozó szakasz bevezetése
3. Kiemelt szerep a cselekvéses tanuláshoz
4. Az egyéni fejlettséghez igazodó differenciált fejlesztést, kooperatív tanulási technikákat helyezi előtérbe
5. A továbblépés belső lépcsőfokai nem tanévenkénti követelményként jelennek meg, hanem tevékenységek egymásra épülő hierarchikus fejlettségi szintekben
6. A továbblépés feltételeit a negyedik év végére határozza meg
7. A nyelvtan tanítása nem önálló egységként jelenik meg, tapasztalatszerzés az anyanyelvről
8. Szakít az egy tankönyvből tanulás gyakorlatával, ebben segít a modulrendszer

Nem kell mindig a padban ücsörögni

A szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterületen „A” modullal, teljes óraszámom kezdtem dolgozni, 1. osztályban, 17 gyerekkel, egész napos iskolarendszerben. A tananyag időbeli felosztását a csoport haladási tempójához igazíthattam. A gyerekek játékként élték, élük meg a mindennapi tevékenységeket. A kéthónapos alapozó szakasz fejlesztő játékeit, a beszélgető köröket nagyon élvezték. A betűtanulás Meixner Ildikó olvasástanítási módszerének feldolgozásával történt. A késleltetett írástanítás, a mindennapos meseillusztrálás nagyon megkönnyítette a pontos írásmozgás kialakítását. A program nagy jelentőséget tulajdonít a beszédfejlesztésnek is.

A kooperatív tanulási technikák játékos alkalmazásával sokat fejlődött a gyerekek egymás iránti türelme. A közös, egymásra utalt munka öröme is ráéreztek.

A differenciált tanulásszervezés lehetőséget adott a tanulók egyéni fejlődési tempójának figyelembe vételéhez.

A program eszmeiségével teljesen azonosultam / bár néha kétségek is megfogalmazódtak bennem/. Azt gondolom, minden gyereknek ilyen első osztályban kellene elkezdenie iskolai éveit. A program segít megvalósítani azt a célt, hogy az iskola ne az a hely legyen, ahová a gyerek félve lép be, hanem az, ahová minden nap szívesen, örömmel, lelkesen érkezik. Az a hely, ahol jól érzi magát, sikerélménye van, s észrevétlenül, játékosan fejlődik, tanul. Ehhez a kulcs a mi kezünkben van.

Kissné Sipos Judit

MATEMATIKAI KOMPETENCIA 5-6. ÉVFOLYAM

A kompetencia-alapú oktatás adaptálásának végéhez közeledünk.

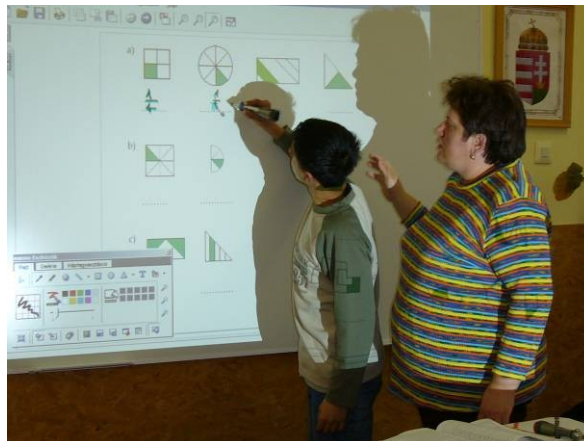
Láthatóvá váltak a program értékei és nehézségei egyaránt.

Lelkesedéssel fogtam a tanításához, hiszen benne eszközt látok arra, hogy tanítványaim szívesebben és eredményesebben tanulják a matematikát.

A tanulók szeretik az életszerű, korosztályukhoz közelálló feladatokat, egyre kevesebb elutasítást érzek felőlük a tárgy iránt.

Szívesen használják az info-kommunikációs eszközöket, melynek folyamatos használatát elősegíti a korszerű multimédiás tanterem.

Túltervezettnek találom a programot. A jó módszertani ötletek, a sok jó és sokoldalú feladatok közül nehezen lehetett szelektálni, hiszen a mérések során valamennyi típusú felbukkan.

Aktív tábla, aktív tanuló

Teljes mértékben azonosulok Varga Tamás felfedezettő matematika oktatásával azzal a megjegyzéssel, hogy ahhoz pedig idő kell!

A tanulóknak hiányosak a gyorsolvasási és szövegértési képességeik is, így roppant nehéz a feladatok önálló értelmezése és megoldása. Reménykedve folytatom tovább a programot.

Bízom abban, hogy a programban résztvevő tanulók a verbális ismeretek helyett alkalmazni képes ismeretekre tesznek szert. Ezáltal sikeresebben veszik a következő szakaszok akadályait.

Hiszem, hogy az együtt tanuló gyermekekből együtt élni tudó felnőttekké válnak tanítványaink.

Szabóné Lakatos Erzsébet

Tanulói szemmel a kompetencia alapú oktatásról

Második éve tanulok a kompetencia alapú oktatással matematika órákon. Úgy gondolom, hogy nem vagyok egyedül, ha azt mondom, hogy jobban szeretem a matematika órákat, mint a testnevelést (főként az erőnléti órától). Nagyon tetszenek a tankönyveink, melyek nemcsak számokkal vannak megtöltve, hanem színes, érdekes, jópofa, vicces feladatokkal.

Többször dolgoztunk csoportmunkával a közel két év során, és az a tapasztalatom, hogy nagyon jól tett az osztály közösségének. Elsősorban azért, mert ha valaki – a csoporton belül – nem

***Közösen jobban megy a munka,
-aki itt van mindenki húzza...***

értett egy feladatot, vagy nem tudta a megoldást, tudunk segíteni egymásnak , illetve együtt megoldottuk.

Mindenki érdeklődését felkeltette az újdonság, az interaktív tábla. Nagyon hasznos volt, hiszen így tanár néni könnyebben tudott magyarul, mi pedig sokkal hamarabb és könnyebben megértettük azt a feladatot, témakört. Eleinte picit nehezen tudtuk használni, de hamar belejöttünk.

A fentiek segítségével nemcsak javultak a matematikai jegyeim, de megszerettem az órákat, ezáltal pedig a matematikát. Ez úton is köszönöm, hogy ebben a programban tanulhatok.

Lenyu Kata Sára
6. osztályos tanuló

Multimédiás terem!

Örülünk, annak hogy ilyen iskolába járhatunk, ahol ilyen felszereltség van, mert így a tanulást élvezetesebbé, szórakoztatóbbá teszi. Az interaktív tábla lehetővé teszi, hogy az osztály közösen végezzen feladatokat az interneten és a vetítővel együtt.

Könnyebben megértjük az anyagot. Lehetőségünk van külön számítógépen egyedül dolgoznunk, és az elkészült anyagokat ki is nyomtathatjuk. A multimédiás terembe modern kényelmes székekben ülhetünk. A vetítővel nagy méretben meg tudjuk nézni az oktatófilmeket, ami így sokkal látványosabb és érthetőbb. Gyakran dolgozunk csoportban, ahol mindenkinek szerepe van, ezért gyorsabban és élvezetesebben sajátíthatjuk el a tanulnivalót. Ezek az órák sokkal vidámabbak és élvezetesebbek számunkra. Az elmúlt két évben sokat megtanultam a számítógép használatáról és gyakran használom az iskolai felkészülésre is.

Remélem, hogy az utánunk következő osztályok is megismerik majd mindazt, amit mi.

Lakó Attila 8. osztályos tanuló

Szülői szemmel a kompetencia alapú oktatásról

Lányunk – Gréta – most második osztályos a tiszakanyári Hunyadi Mátyás Általános Iskolában. A kompetencia alapú oktatásról először akkor hallottunk, amikor elsős lett. Az első szülői értekezleten a tanító néni részletesen elmondta az új módszer lényegét és célját. Kissé kétkedve fogadtuk, mivel mi még a régi jól bevált oktatási módszer szerint tanultunk. Tartottunk attól, hogy nem fogunk tudni segíteni neki, hogy nem tudjuk majd hol járnak a tananyagban. Kétségeink hamar elmúltak amikor láttuk, hogy gyermekünk játékosan lendül bele a tanulásba, meghagyva az átmenetet az óvoda és iskola között.

A mindennapok történéseiről mindig értesültünk

Újdonság számunkra, hogy az órákon csoportosan dolgoznak, hogy közös rajzokat látunk a folyosói falújságon. Mégis úgy érezzük, hogy a tanító nének olyan figyelmet fordítanak egy-egy gyerekre – így a mi lányunkra is – mintha csak az ő képességeinek a fejlesztése lenne a feladatuk. Nagyon tetszik, hogy nevelőik folyamatosan beszámolnak a gyermekünk fejlődéséről és eredményeiről. Örülünk, hogy mindig a képességeinek megfelelő feladatokat kap, soha nem érkezik úgy haza az iskolából, hogy unatkozott volna az órákon. Ugyanakkor azt is elmeséli, hogy a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatására is nagy figyelmet fordítanak tanáraik.

Bízunk benne, hogy a kompetencia alapú oktatásnak köszönhetően gyermekünk „a falusi általános iskolából” kikerülve ugyanolyan esélyekkel indul továbbtanulni, mint a „jó hírű városi iskolák” diákjai.

Lakatosné Baglyos Anita és Lakatos Krisztián
szülők

A kislányom két éve részese a kompetencia alapú nevelésnek az óvodánkban. A nyílt napok lehetőséget adtak arra, hogy bepillanthassak a csoport munkájába, s láthattam, hogy gyermekem, és óvodás társai mennyire felszabadultan és fesztelenül játszanak és vesznek részt a foglalkozáson.

A játékos tevékenységekbe csempészett ismeretek nagyon gyakorlatiasak, szinte kézzel foghatóvá teszik környezetük és az őket körülvevő természet megismerését. Rengeteg információt kapnak, s mindig az adott témakörrel, témával kapcsolatban tanulnak verseket, meséket, dalokat, mondókákat.

Meglepő, hogy a gyerekek mennyire ragaszkodnak egymáshoz, és milyen nagy közöttük az összetartás.

A gyűjtő munkában a gyerekekkel együtt mi, szülők is részt vehetünk. A falújságon az óvónő fényképekkel, és rövid gondolatokkal informálja a szülőket a csoport heti munkájáról. Az én gyermekem minden nap boldogan és új élményekkel tér haza az óvodából!

Ténainé Mínya Valéria
szülő